

• Največji slovenski dnevnik •
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto \$4.00
Za pol leta \$2.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily
in the United States
Issued Every Day Except Sundays
and Legal Holidays
75,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT
NO. 289. — ŠTEV. 289. NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 16, 1919. — SREDA, 10 DECEMBRA, 1919. VOLUME XXVII. — LETNIK XXVII.

PREMOGARSKA STAVKA

KER SE VRAČA NA TISOČE PREMOGARJEV NA DELO, BO DO NAJBREŽE VSTAVLJENE VSE SODNIJSKE OBRAVNAVE RADI NEVPOŠTEVANEGA SODIŠČA. — NAČRT PREDSEDNIKA ZA NOVO KOMISIJO BO SKORAJGOTOVO IZLOČIL GARFIELDA KOT KURILNEGA ADMINISTRATORJA.

Indianapolis, 9. dec. (Zak. por.) — Ker je pričakovati oficijelnega konca stavke v premogovnikih mehkega premoga še tekom današnjega dne, se splošno domneva, da bodo vsi rovi pričeli v četrtek s polnim obratovanjem. Kljub temu pa bo potekel najbrže ves teden, predno bo produkcija premoga zopet normalna. Če bo poskusen dogovor odobren na konferenci, bodo takoj odposlali brezovna povelja, in premogariji se bodo najbrže že jutri vrnili na delo.

Prvi izmed važnih dogodkov današnjega dne, tikajočih se premogarske stavke, bo nastop poslušajočega predsednika Lewisa ter drugih premogarskih uradnikov v zveznem sodišču pod obtožbo onalovaževanja sodišča.

To se bo zgodilo zjutraj ter ni še znano, če bo šlo tozadevno postopanje naprej ali če bo odloženo. Pravijo pa, da ne bo imelo to postopanje nikakega upliva na dogovor glede katerega se bo sklepalo ob dveh popoldnih pred mednarodnim svetom organizacij, je ter v navzočnosti okrajnih predsednikov premogarjev.

Danes se je izvedelo, da se bo dr. Garfield umaknil kot kurilni administrator, kakorhitro bo nova komisija, katero je predlagal predsednik Wilson, prevzela svoje posle.

Upravna bo mogla pomeniti višje cene za premog. Za sedaj pa bodo obveljale cene kot jih je določil Garfield.

Umaknenje dr. Garfielda bo popolno. Z novo komisijo ne bo imel nobenega opravka, razen kot priča in oni, ki so bili v tesni stiki z njim kot s kurilnim administratorjem, ne bodo člani novega sveta.

Nadaljni pogoji uravnave, katere bo predsednik Lewis predložil plačilnemu odboru ter okrajnim predsednikom v odobrenje, so naslednji:

— Takošen povratek premogarjev na delo brez vsakega predvodka proti temu ali onemu.

Razveljavljenje washingtonskega dogovora, o katerem so delodajalci trdili, da mora ostati pravomočen do oficijelnega konca vojne ali do 31. marca 1920.

Plačevanje štirinajstih odstotkov nad plačilno lestvico, ki je bila veljavna do pričetka stavke in sicer za čas določenja novih plač od strani nove komisije, ki bo imenovana.

Čprav ni nobenih tozadevnih dogovorov, bo plačilna lestvica kot določena po novi komisiji, veljavna za nazaj.

Delavci bodo pustili svojo zahtevo za šesturni delavnik in petdnevni delavni teden.

Razentega imajo premogariji jamstvo predsednika Wilsona, da bo komisija nepristranska in da jo bo izbral, če ni tega že storil. To se razume, da bodo premogariji zastopani pri komisiji.

Formalno ne bodo pogoji objavljeni, dokler se ne sestanejo voditelji premogarjev tekom današnjega popoldne.

Komisija, katero bo imenoval predsednik, bo obstajala iz zastopnikov premogarjev, delodajalcev in splošnega občinstva. Ta komisija bo prevzela posle in delo kurilnega administratorja ter bo imela vse polnomočil vključno določanje cen, ki jih je imel v roki dr. Garfield. Med tem časom pa bo komisija natančno premetirala vsa dejstva, tikajoča se položaja v industriji mehkega premoga ter bo priporočila izpremembe kot se ji bodo zdele primerne in potrebne.

Smatrati je zagotovo, da bodo te izpremembe vključevale povišanje plač za premogare ter povišanje cen premoga za splošno občinstvo. Nikakor ni pričakovati, da bi celo povišanje padlo na rame Konsumentov in to iz dobrega razloga, ker je ugotovljena stvar, da delodajalci ne bodo smeli več delati tako velikih dobičkov kot so jih smeli tekom vojne.

Tozadevni čas je minul. Dr. Garfield je bil skrajno nepriljubljen pri premogariji od onega dne naprej, ko je nastopil svoj urad in to raditiga, ker jim ni hotel dovoliti višjih plač, dočim je dovolil delodajalcem zvišati cene premoga.

Prav posebno velik trn v peti premogarjev pa je postal Garfield tekom preteklega meseca, ko je prekinil spor glede plač za izjavo, da morejo premogarski baroni prenesti le 14 odstotno povišanje plač in da je to vse, kar morejo premogariji pričakovati v sedanjem času in to potem, ko je delavski tajnik Wilson izjavil, da bi bilo povišanje plač za 31 odstotkov in pol povsem primerno z ozirom na visoke življenske stroške in ker so delali premogarski baroni v vojnem času velikanske dobičke.

PERSHING JE POHVALIL JUŽNE DRŽAVE.

Savannah, Ga., 9. decembra. — Tekom svojega nagovora na otvorilni seji južnega trgovskega kongresa je slavil general Pershing soudeležbo Juge v svetovni vojni ter izjavil, da so možje iz južnih držav v naših armadah hitro dospeli do skrajnega viška uspešnosti. Rekel je v nadaljnjem: — Možje z Juge so ponesli zastave republike na bojna polja Francije ter slavno križali meče z najboljšimi četami, s katerimi je razpolagalo nemško cesarstvo. Slava našega orožja je zapečatena vsled odločnega nastopa pri Chateau Thierry, ki je vstavil napredovanje sovražnika. Še večjo slavo pa so si naše armade priborile v protinapadu ob Marni, ki je po-

menjal obratno točko vojne ter pri St. Michielu, kjer je veliko mož iz južnih držav izgubilo svoje življenje. Može iz južnih držav so vzdržali najboljše tradicije svoje junaškega naroda.

Ko je dospel general Pershing sem, ga je prebivalstvo navdušeno pozdravilo.

NOVI RUMUSKI KABINET.

Bukarešt, 9. decembra. — Na mesto sedanje ministrske vlade je stopil nov kabinet. Ministrski predsednik in zunanji minister je Aleksander Vavara, ki je bil svoj čas član rumunske mirovne delegacije. Notranji minister je postal Fofoza Verescu. Vojni minister je general Raspasau, finančni minister pa Avrel Vlada.

SKLADI SLADKORJA V NEW YORKU.

LOAF SUGAR BEING TRANSFERRED FROM BAGS TO BARRELS, AT PIER 11, EAST RIVER. PHOTO BY J. J. SULLIVAN, N.Y.H.

ZADNJE SVARILLO NEMCIJI

Najvišji vojni svet je posvaril Nemčijo, da ne bo trpel nobenega nadaljnega zavlacavanja.

Pariz, Francija, 9. decembra. — Zadnjikrat je bila Nemčija posvarjena, naj podpiše protokol in sicer v sporočilih najvišjega vojnega sveta, ki so bila poslana baronu von Lersnerju, načelniku nemške delegacije. Ena teh poslanic pravi, da bi razveljavljenje premirja dalo zavezniškim armadam vsjo polnomoč za potrebne vojaške odredbe ter dostavlja:

— V tem duhu pričakujemo brez nadaljnega odlašanja podpisanja protokola ter izmenjave ratifikacij.

Nekatere točke, katerim so Nemci najbolj nasprotovali pa so bile kljub temu izločene in vsled tega je pričakovati, da bodo nemški pooblaščenec brez vsakega nadaljnega zavlacavanja podpisali protokol.

Prva poslanica odklanja nemške zahteve glede modifikacije mirovne pogodbe z ozirom na predajo Nemcev, katere dolže zločinov proti principom mednarodnega vojevanja ter povratka vojnih jetnikov. Poslanica pravi, da bo najvišji vojni svet razmišljal o gospodarskih učinkih odškodnin, katere mora Nemčija plačati za potop bojnih ladij v Scapa Flow in da bo svet v tem oziru zaslišal reparacijsko komisijo.

Z ozirom na prisilno klavzulo protokola izjavlja najvišji svet, da bo podpisanje protokola in ratifikacije napravilo mirovno pogodbo za pravomočno in da bo izvršenje protokola zajamčeno po splošnih priznanih tozadevnih metodah.

Zadnji paragraf protokola, ki pravi, da lahko zavezniški tudi po uveljavljenju mirovne pogodbe uporabijo vojaške odredbe, da dosežejo izpolnenje pogojev, je bil popolnoma izločen kakor tudi klavzula, tikajoča se izpraznenja baltičskih provinc od strani nemških čet.

Pravijo tudi, da so bile izločene druge točke, katerim so Nemci na vse kriplje napsrptovali.

Kar se tiče Amerikancev, bo najvišji svet prenehal zanje obstajati po podpisanju mirovne pogodbe z Ogrsko. Dosedaj še ni znano, kdo bo podpisal ta dokument za Združene države, čeprav je več kot vrjetno, da bo storil to poslanik Wallace.

Večina nercšenih zadev bo pozneje izročena raznim vladam ter rešena potom običajnih diplomatskih poslov.

JADRANSKO VPRAŠANJE

V Londonu se bo vršila važna konferenca. — Italija zahteva takojšnjo rešitev jadransko vprašanja.

Pariz, Francija, 9. decembra. — Jutri bo odpotoval v London francoski min. predsednik Clemenceau, kjer se bo posvetoval z angleškim min. predsednikom Lloyd Georgeom "o najvažnejšem vprašanju sedanjega časa". V angleškem glavnem mestu se mudi tudi italijanski zunanji minister Vittorio Scialoja. Clemenceau bo tudi z njim razpravljal in ostal v Londonu tri dni.

Rim, Italija, 9. decembra. — Kot poroča "Giornale d'Italia", namerava italijanski min. predsednik Nitti, prisiliti Anglijo, naj takoj reši jadransko vprašanje.

Clemenceau, Lloyd George in Scialoja se bodo na svojem sestanku v prvi vrsti bavili s to zadevo.

DRAŽENJE SLADKORJA.

Pomožni državni pravdnik Matthews v New Yorku je danes objavil, da bodo razočarani vsi oni, ki upajo delati velike dobičke s sladkorjem potem, ko bo prenehal poslovati svet za enakomerno razdelitev sladkorja. Justični departament v Washingtonu je namreč obvestil vse okrajne živilske administratorje, da bodo še nadalje veljavne cene sladkorja kot jih je določil svet in tudi obsega dobička.

Tozadevni dobiček znaša pol centa pri prodajalcih na debelo in en cent pri prodajalcih na drobno. Ta dobiček bo ostal pravomočen, dokler bo veljavna Leverjeva postava za kontroliranje živil.

Pomanjkanje sladkorja v vzhodnih državah bo nekoliko olajšano še ta teden, ker bo dospelo petindvajset tisoč ton sladkorja iz pe-se, ki je bil poslal iz Louisiane in zapada v ozemlja vzhodno od Pittsburgha in Buffala. Dvajset milijonov ton tega sladkorja je bilo pripisanih mestu New Yorku in del je že dospel v New York ter bo napredal pri podrobnih prodajalcih že jutri.

Ta sladkor bodo prodajali do konca tekočega leta. Po prvem januarja bo dospel brazilski izbrani sladkor ter tudi nekaj sladkorja iz drugih krajev.

VSTAVLJENO OBRATOVANJE.

St. Paul, Minn., 9. decembra. — Tekom večerajšega dne je kazal toplomer v severozapadnem delu države sedemindvajset stopinj pod ničlo. Omejitve, tikajoče se porabe kuriva, so imele za posledico, da so zaprle številne industrijske naprave v tem mestu in Minneapolis svoja vrata ter da je

PREMOGARSKA KONFERENCA

Premogariji nočejo kar meninoti tebični sprejeti predsednikovega predloga. — Seja odložena.

Indianapolis, Ind., 9. decembra. — Danes sta zborovala generalni odbor in izvrševalni odbor premogarske unije. Zborovanje se je vršilo od dveh do sedmih zvečer, toda zborovalci niso prišli do nikakega zaključka.

Seja je bila slednjč odložena na jutrišnji dan.

Predsednik Lewis je rekel časnikarskim poročevalcem: — Jaz nimam ničesar povedati. Rečem le toliko, da smo razmotrili o predlogu predsednika Wilsona, da pa nismo prišli do nikakega zaključka. Jutri zjutraj se bomo zopet sestali.

Generalni pravdnik Palmer je sprva domneval, da se bodo zastopniki organiziranega dela takoj izrazili za Wilsonov načrt ter ga sprejeli, pa se je motil.

Tudi v Washingtonu so bili pričani o tem. Lahko se reče, da je devetdeset odstotkov ameriškega časopisja večeraj pisalo, da bo danes konec premogarskega štrajka.

V dvorano niso pustili nobenega časnikarskega poročevalca, zato se jih pa vse trlo po hodnikih. Slišali niso ničesar drugega kot visoki glas nekega delegata, kateri je bil najbrže v opoziciji.

Delegati baje vztrajajo na stališču, da je treba sklicati splošno konvencijo ter da naj konvencija razpravlja o predsednikovem predlogu.

HOLLWEG AGITIRA ZA KAJZERJA.

Ženeva, Šveca, 9. decembra. — Iz verodostojnega vira se je doznanlo, da je dospel bivši nemški kancler Bethmann-Hollweg v Šveico. On baje načeljuje monarhističnemu gibanju, katerega cilj je spraviti nazaj na prestol Hohenzollerne in Habsburžane. V Nemčiji se je ustanovila nova organizacija, ki propagira monarhistično gibanje. Imenuje se nemški svet, kateremu načeljuje grof Behrendorff, bivši član pruske go sposke zbornice.

GROZEN POŽAR NA ŠVEDS. SKEM.

Štokholm, Švedska, 9. decembra. — V nedeljo je začela goreti neka žitnica v Malmoe ter pogorela do tal. Povzročena škoda znaša 750.000 dolarjev.

prenehalo voziti veliko število potniških vlakov. Kljub temu pa je bilo dosti premoga za domače potrebe razen v Montani. Tukajšnji veliki žitni mlini so delali s skrcenim časom s pomočjo vodne sile.

NAČRTI D'ANNUNZIA ZA BODOČNOST

D'ANNUNZIO JE IZJAVIL, DA NE BO VPRIZARJAL NIKAKIH POHODOV VEČ. — KO BO REKA LAŠKA, BO PRIFRČAL V AMERIKO. — SKAKAL BO OD OTOKA DO OTOKA. — NIMA DENARJA, DA BI PLAČAL SVOJE VOJAKE.

Rim, Italija, 9. decembra. — "Popolo Romano" pravi, da je Gabriel D'Annunzio dal italijanski vladi zagotovilo, da ne bo vpri-zoril nikakih ekspediciij in da ne bo šel več preko črte, zasedene ob času sklenitve premirja.

Major Giuriati, načelnik pesnikovega kabineta, je dospel v spremstvu poročnika Rizza danes semkaj z Reke. Pravijo, da nosita oba seboj priporočila D'Annunzia z ozirom na rešitev reškega in zadrškega vprašanja.

Poročnik Rizzo je pisal predsedniku poslanske zbornice ter ga obvestil, da je bil soglasno izvoljen narodnim poslancem Reke. Rekel pa je v svojem pismu, da noče priti v poslansko zbornico s silo ter ustvariti s tem neljub dogodek.

Rizzo je v svojem pismu pripomnil, da je bil poslanecem z otoka Krete dovoljen vstop v grško poslansko zbornico, še predno je Grška oficijelno anektirala Kreto.

Glasil se, so da pesnikove blagajne čisto prazne in da je vsled tega v kaj težavnem položaju. V Rimu se dosti ugiba o tem, kako bo mogel plačati svoje čete razen, če bo sklenil dogovor z laško vlado.

Reka, 9. decembra. — Gabriel D'Annunzio je zagotovil poročevalcu Ass. Press, da ne pripravlja nikakih ekspediciij proti Ljubljani.

Prismojeni pesnik je dal svojo častno besedo, da je ta njegova izjava resnična.

Potem, ko bo uravnana zadeva glede Reke, namerava D'Annunzio obiskati Ameriko ter napraviti dolgo potovanje z aeroplanom po ovinku preko Japonske.

Ihpepinu po tem, da bi dospel v Ameriko na krilih — je rekel. — Poletel bom Ameriko preko Pacifika ter pristal na vaši krasni pacifiški obali. Ko bo moja naloga na Reki končana, in ko bo Reka del laškega kraljestva, bom odpotoval v Tokio skozi oblake. Nato se bom oziral preko širnih planjav Pacifika, se dvignil s te zemlje ter se napotil proti vaši zemlji, vaši prosti Ameriki, korakajoč od otoka do otoka.

Sedaj je vreme neugodno. A meseca februarja bo ugodno in če bo Reka naša, bom vpriporil polet.

NEBRASKI PRETI POMANKANJE ŽIVIL.

Lincoln, Neb., 9. decembra. — Temperatura je dosegla devet stopinj pod ničlo ter še nadalje skrčila obstoječo zalogo kuril v deželi in s tem tudi zalogo živil. Veliki snežni zameti so zelo otežkočili železniški promet in vremenska poročila pravijo, da je pričakovati še veliko več snega in še bolj mrzlega vremena. Blizard, ki je divjal po Kansasu je imel za posledico veliko pomanjkanje kuriva. Sneg še vedno naletuje.

KAJ BI SE BRIGALI ZA PREMOMOG? — ZIMA BO MILA.

Andrew J. De Voe, vremenski prerok iz Haekensacka, N. J., je govoril. Rekel je, da bo deževalo celi božični dan. Na novega leta dan bo baje hladno in jasno, in v splošnem ne bo ta zima prav nič bolj ostro kot je bila pretekla.

Ta vremenski prerok je posvetil zadnjih štirideset let svojega življenja proučevanju vremena. Pred kratkim je imel predavanje glede svojega sistema na sestanku ameriškega inštituta inženirskih društev. Tekom predavanja je izjavil, da je povsem lahka stvar napovedati vreme vnaprej na podlagi opazovanja formacij oblakov.

Pazite na nove cene

Pošiljamo denar na Kranjsko, Štajersko, Hrvatsko, v Slavonijo, Bosno in Hercegovino popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake mo-goče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

Sedaj pošiljamo v staro domovino, naprimer:

100 kron	\$ 1.40	500 kron	\$ 6.50
200 kron	\$ 2.80	1,000 kron	\$ 13.00
300 kron	\$ 4.00	5,000 kron	\$ 64.00
400 kron	\$ 5.20	10,000 kron	\$ 125.00

Označene cene so veljavne do dne, ko se nadomestijo z drugimi.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

in sicer vsakomur, ki se hoče brigati za to.

Predno je stopil predavatelj na oder, je prečital tajnik zavoda pismo predavatelja, pisano dne 8. septembra, v katerem je natančno napovedal vnaprej vreme večerajšnjega dne.

PARIZ IN VATIKAN.

Pariz, Francija, 9. decembra. — Iz Rima je dospelo poročilo, da bo do v najkrajšem času obnovljeni prijateljski odnosi med Francijo in Vatikanom.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem po ozemlju ki je zasedeno po italijanski armadi.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake mo-goče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

50 lir \$ 4.80
100 lir \$ 9.00
500 lir \$45.00
1000 lir \$88.00

Denar nam poslati je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft. TVRDKA FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

Uredništvo: 10 Cortlandt Street, New York City, N. Y.
 Uredništvo: 10 Cortlandt Street, New York City, N. Y.
 Uredništvo: 10 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

GLAS NARODA - Glas svih slovenskih narodov in narodov.
 Na leto leta 1919...
 Na leto leta 1919...

GLAS NARODA
 ("Voice of the People")
 10 Cortlandt Street, New York City, N. Y.
 Subscription yearly \$4.00.

Advertisement on agreement.
 Dajal je bil v prvi vrsti...
 Dajal je bil v prvi vrsti...

GLAS NARODA
 ("Voice of the People")
 10 Cortlandt Street, New York City, N. Y.
 Telephone: 875 Cortlandt.

Governmental Jug. Information Bureau

Pred kratkim so bili ustanovljeni v New Yorku pod vladno kontrolo informacijski uradi, katerih naloga je bila v prvi vrsti zblizati tujcem z Amerikanci, seznaniti jih z ameriškimi napravami ter jih obveščati o vsem, kar je potrebno zanje.

Nemci so imeli svojega, Jugoslovani svojega, Čehi itd. Jugoslovanski oddelki so sprva vodili ljudje, kateri so v prvi vrsti dajali pristojnim krogom napačne informacije o naših ljudih, ter se le v drugi vrsti informirali naše ljudi o tej ali oni stvari.

Slo je veliko več za osebo prijateljstvo in sovrastvo kot pa za svrhu, kateri je bil urad namenjen.

Sešoma se je pa vseeno toliko predrugačilo, da se je urad strogo držal svoje poti ter napravil dosti dobrega našim ljudem in bi lahko še več, če bi vstrajnejše vršil svojo nalogo.

Največ je koristil Jugoslovanom v tem, da jim je dajal potrebne informacije glede dohodninskega davka ter tudi iztirjal svote, katere so izseljenci v nevednosti preveč plačali.

Dajal je tudi zdravstvena navodila ter je bil pripravljen pomoči nevednika o vsaki zadevi.

Globji vzroki odprave tega urada nam niso znani. Rečemo le to, da je škoda, ker je prenehal z delovanjem.

Jugoslovani bodo izgubili s tem zadnji neposredni stik, ki so ga imeli z ameriško vlado.

Kako je zapustila Amerika Evropo

Starodavno ameriško politiko "striktno trgovine" vidijo nekateri nemški opazovalci v koraku ameriškega senata ki ni hotel odobriti mirovne pogodbe kot je bila spisana v Versailles.

Amerika je skočila na bojno polje v Evropi ter bila deležna aplavza zavezniškega sveta, ki je slavil Ameriko kot največjega junaka sveta. Sedaj, ko skuša Evropa priti nazaj k zavesti in redu, se je Amerika dvorljivo umaknila ter daje nanovo izraza svojemu nasprotstvu proti inozemskim "ovirajočim zvezam".

Dočim razlagajo nekateri nemški listi izjalovljenje mirovne pogodbe v Ameriki na ta način, pozdravljajo drugi nemški opazovalci to oviro k konečnemu sklenjenju miru raditega, ker vidijo v tem upanje, da bo mogoče tem potom zavarovati kar je še ostalo od nemške stvari.

Med zavezniški čutilo največje razočaranje, če ne ogorčenje, očividno Francozi. V Angliji, tako pravijo poročila iz Londona, je najti nič manj kot štiri različne nazore glede stališča in akcije Združenih držav. Ultra-konservativci čutilo, da bi Amerika pravilno poslovala, če bi se umaknila v izolacijo ter zahtevalo isto politiko tudi za Anglijo. Najti je nato konservativce, katerim načeluje časopisje lorda Norteliffa. Ta skupina svetuje strpnost proti Ameriki, čeprav priznava resnost položaja kot obstaja sedaj.

Nadaljna konservativna skupina, tako se glasi, je histerična radi umaknjenja Amerike iz evropskih zadev ter bi jo hotela na vsak način spraviti nazaj. Konečno je najti še liberalce, ki so zelo razžaljeni, kajti prepričani so bili, da bo Amerika hrbišče Lige, ki bo preprečilo, da bi se Evropa vrnila v militarizem, kateremu so liberalci vedno nasprotovali. Sedaj pa so prepričani, da so bili vrženi nazaj na morje reakcije. Stališče naprednega dela je našlo najboljši izraz v izjavah socialističnega lista "Daily Herald," ki govori o "koruptni mirovni pogodbi" ter dolgi predsednika Wilsona: da je žrtvoval vsako stvar Ligi narodov, ki je postala "klika kabinetov, ne pa Liga narodov".

List dostavlja: — Edina internacijskonalna, ki bo delovala, je rdeča internacijskonalna, resnična zveza narodov! —

Zadrževanje miru od strani Amerike ni vznemirilo Italije, pač pa ji je celo ugajalo. Italija bo stavila zavezničke v zelo mučen položaj in obnovila svoje zahteve za Reko in druga jadranska pristanišča. Amerika je tem zahtevam nasprotovala in Italija jih bo predložila zopet sedaj, ko bo Amerika "s poti".

Kljub temu pa se smatra skoro za nemogoče, da bi se zavezniški udali Italiji, kajti čeprav so morda Združene države izgubile nekaj moralnega ugleda vsled tega, kar niso hotele sprejeti tega, kar smatra Evropa za evropski načrt, vživajo vendar Združene države splošen ugled kot mogočen narod in vse sile se bodo potegovala za njih dobro voljo, čeprav bi morda ne bile član Lige.

Nemško časopisje je v splošnem mnenja, da so bili pogoji mirovne pogodbe izpolnjeni, ker je bila pogodba odobrena od Nemčije in treh glavnih sil, da pa vendar ne more mirovna pogodba postati efektivna, ker je sovdeležba Amerike neobhodno potrebna za izvršenje pogodbe. Amerika ima svoje mesto v vseh komisijah in Liga narodov bo popolnoma izpremenila svoje lice, če se ji ne bo pridružila Amerika.

Socialistični list "Vorwaerts" pravi: — Nemčija je obljubila, da se bo pokorila ukazom komisij, a ne komisij, katere bi samovoljno sestavila nasprotna stran. Kot stoji stvari sedaj, bi Nemčija lahko zavzela stališče, da je pripravljena uveljaviti mir, a le kot predpisano v pogodbi. Priznali bomo kom-

petenao komisij, kojih sestav je v soglasju s pogodbo, a ne bomo priznali kompetence komisij, ki bi bile sestavljene na kak drug način. Vsled tega bi se razbila cela mirovna pogodba in treba bilo dogovoriti se glede druge.

Berlinski nacionalistični "Taegliche Rundschau" pravi, da so napravili Amerikanci najprvo iz Evrope kupee smrti, a se na to umaknili s plemenito gesto ter prepustili Evropo svoji bedi. To je povsem pravilna stvar v smeri ameriškega biznisa.

Tudi drugi nemški listi so istega pesimističnega razpoloženja ter dolže Amerikance, da se pomešljajo izvršiti nalogo, katero so prevzeli in da s tem povsem po nepotrebnem podaljšujejo negotovost ter trpljenja, skozi katera so morali iti evropski narodi tekoma dolgi let vojne.

Dopisi

Collinsburg, Pa.

Zapisnik konference okrožne organizacije JRZ. Št. 5. Konferenca se vrši v Wick Haven, Pa. Začetek ob 2.30 popo. Okrožni tajnik odpravi s nekaj besedami zborovanje, nakar se vrši volitev predsednika, katerim je izvoljen Jos. Zorko, zapisničarjem pa Rud. Kreč. Zapisnik zadnje konference čitan in odobren. V razpravo pride za deva Kodrič. Zornik poroča, da se je Kodrič zlagal 15 minut kasneje kot se je on odpeljal v Collinsburg na konferenco na njegovem domu, hoteč se tudi on peljati tja. Dalje poroča, da je Kodrič storil, kar je mogel za JRZ v svoji nasebnini. Zadržane dnevnice se mu izplača. Tajnik čita pismo iz gl. stana glede konvencije zapisnika in pa pismo tajnika okrožne organizacije za dnapadno Pennsylvanijo glede shoda v Pittsburghu. Dalje poroča o prostovoljnih prispevkih. Se vzame na znanje. Ker pa tajnik za dnapadno Pennsylvanijo misli, da bi bilo dobro, da pošlje vsaka organizacija par zastopnikov na pripravevalni sestanek, zato se v ta namen izvolita Zornik in Bertl. Zornik navdušuje navzoče rojake za pristop k organizaciji ter govori o mirovni pogodbi in svetovnem položaju glede delavstva.

Vstanovi se nova krajevna organizacija JRZ. za Wick Haven, katera lahko upa na številno članstvo. Tajnikom je izvoljen Frank Kolenc. Prihodnja konferenca se vrši, ako le mogoče, v Greensburgu meseca januarja četrto nedeljo popoldne ob eni uri. V slučaju, da bi se tam ne mogla vršiti, se vrši ob istem času na Hermannu št. 1. Rud. Kreč, zapisničar.

Pittsfield, Pa.

V tukajšnji okolici je več kot šeststo slovenskih farmerjev. Delavske razmere so srednje. Zaslizek se ni preslab. Za osebnino delo se d. bi pet dolarjev, včasih pa še več. Pa tudi življenje ni tako drago kot poročajo iz drugih krajev. Bašelj krompirja stane en dolar, meso za juho 18 centov funt, prašičevo meso pa od 24 do 30 centov funt. Lačnemu ni treba biti nikomur. Samo da ima človek petdeset dolarjev v žepu, pa se lahko zapre in ostane celo zimo pri peči. Dv. imamo dovolj. Strajkariji krog Pittsburgha bi prav lahko prišli sem na lov, sedaj, ko imajo čas. Če bi vsak ustretil po enega jelenčka, bi se dobro imeli na sveti večer. Vsem skupaj, posebno pa strajkarjem želimo vesele božične praznike in novo leto. Anton Škerlj.

Greighton, Pa.

Čital sem dopis iz Greightona v številki 283, da se nahaja tukaj ena slovenska družina in dva pečlarja. Razmere so tako kot je on poročal. Tukaj je ena družina, pa en pečlar. Kje pa zdaj druga družina in dva pečlarja, da jim voščim srečne božične praznike. Pozdrav od pečlarja-stavkarja.

Johnstown, Pa.

Tukajšnji Slovenci so se začeli zanimati, da si ustanovijo svoje konsumno društvo v Cambria City. Vršla se je seja, na kateri se je razmotrivalo, kako velikega pomena je dandanes delavska trgovina, ko vsak mali trgovec stiska in molze, da dobi od siromaka vsak dolar. Če nima delavce denarja, ko se luna premakne za en mesec, pa pravi, zakaj ne delaš, ko vendar tako potrebujejo razne družbe delavcev. Naj nas neč uči sedaj v največji stavki, kako so se veletrgovci organizirali v Citizen Committee in so najbolj zagrizeni sovražniki delavske organizacije unije. Zatorej tudi mi lahko pokažemo, da smo složni in združeni, da si lahko vedno trgovino ter sami sebe podpiramo, ne pa drugim predi-

nosimo, da se za naše žalje v avtomobilah vozijo.

Prihodnja seja se vrši v soboto 12. decembra ob 7. uri zvečer v dvotani sv. Cirila in Metoda. Zatorej se vabi vse tukajšnje in v okolici živeče rojake, da se vdeležijo seje in pomagajo, da se naše želje čim preje vresničijo. Vsa ima lepo priliko si kupiti delnico, ker so jako po nizki ceni.

Naj tudi omenim, da se je na prvi seji prijaviło mnoge rojakov in se prodalo približno za \$10.00 delnic.

Torej vsi na plan, pokažimo našim nasprotnikom, kaj lahko napravimo. Na svidenje 12. dec!

Martin Klincar.

Johnston City, Ill.

Ker iz našega mesta pride malo-kdaj kakšen dopis, sem se oglasil, jaz P. selnih novic nimam sporočiti od tukaj. Odkar je stavka, nam prav ugaja, ker imamo lepo vreme, zato pa nam gre hitro čas. Parna pečal nas kliče vsak dan, po dvakrat, pa premogariji se ne ozirajo na to tuljenje in prav brez vsake skrbni spije. Premogariji se ne dejo potegniti za nos, zatorej bodo morali kapitalisti drugače zatuliti, če hočejo premogarija prebuditi, da se bo napolnil na delo. Premogariji se tudi ne ozirajo na ponudbo Mr. Garfielda, ki je določil, da je 14procentno povečanje plače primerno. Dobro tako. Naj se ozre malo na premogarske razmere ter na njih družine, pa bo videl, da premogarija ne zadostuje \$3 na dan samo za življenjske stroške. Kam naj potem obrne tisti 14%? Gotovo za živeč. Ker brez jedi ne more nobeden biti in kaj potem? Ali nam bo kapitalist dal obloko, obevalo in drugo vse?

Dandanes ne moremo biti brez obleke in drugih naprav. Mislimo, da bi nam najraje dali za 14 odstotkov 10 ur delavnega časa. Naj napravijo račun: \$3 stroškov in dan za živeč zneso pol meseca \$15, za druge potrebne stroške \$20 za pol meseca, skupaj \$60-65. Zasluzi pa naj premogarji približno \$5, ako ravi obratujejo vsak dan, zneso na pol meseca \$60. Največkrat ravi obratujejo po 5-6 dni na pol meseca, potem zaslužijo \$25 do \$30. Iz tega se lahko razvidi, koliko ostane premogariju. Pozdrav vsem premogarijem. Andrej Blažič, premogar.

Central City, S. Dak.

Nisem preveč navajena pisati dopisov, pa vendar počem nekoliko popisati tukajšnje razmere. V Lead City, S. Dak., je ena največjih zlatih jam na svetu. V tej jami je začelo pred dvema mesecema gorati. Ker ognja niso mogli zadušiti, so morali jame zapreti ter vse z vodo zaliti. Nekako od devetega oktobra pa do sedaj še vedno z vodo zalivajo. Kakor se sliši, bodo sedaj kmalu polne. Potem pa ne bo posebno dolgo vzelo, da jo bodo spet odprli. Sprva so se delavci zelo bali, da bodo vsi ob delo sedaj na zimo. Nekateri so se začeli že stran odpravljati, pa kompanija je dala precej nabiti obvestila, da ni nobenemu treba stran iti za delom, da bodo vsi delali vsak dan kakor poprej, samo da zunaj delajo vsakojaka različna dela.

To še ni preveč slabo za delavce, saj so se za par mesecev malo svežega zraka navžili. Samo ko ne bi bila nas letos tako zgodnja zima obiskala. Že oktobra smo imeli precej snega, ki je pa nas kmalu zapustil. V novembru smo imeli precej lepo vreme, sedaj je pa zopet pritisnil mraz in tudi snega imamo dosti. Pa to ni nič čudnega tukaj. Včasih zelo pritisne mraz, v par tednih imamo pa spet najtopleje vreme. Dvakrat je v februarju toplo in lepo meseca maja pa sneg zanede. Tukaj je dosti različnega naroda, samo Sloven-

Save the Easy Way BUY W.S.S.

cev ni, zato je tako malo poročil od tukaj.

Moram končati ta svoj dopis, ker drugače me bo že začelo zebsti, saj pišem že tako slabo, kakor bi me v roke zeblo.

Mrs. A. Z.

Reliance, Wyo.

Gotovo so premogariji radovedni, kako se razvija stavka v posameznih okrajih. Vsled tega mislim naznaniti širši javnosti zamotano stališče stavkarjev v južnem Wyomingu.

Ko smo dne 1. novembra pričeli stavko vsi kot en mož, so napravili prvo napako uradniki lokalne unije v naši nasebnini s tem, da so poslali neke brzojavke na okrožni urad št. 22 U. M. W. of A. z vsebino, da v Utah in Colorado določijo, zakaj bi ne tudi mi. To je bil prvi napačni korak. Potem je bila sklicana konvencija našega okrožja. Zakaj, se še danes ne ve, ker ni imela drugega uspeha, kakor da so prišli delegati nazaj z naznanilom, da moramo pričeti delati ali pa se seliti iz države. Sploh so nas strašili z zaporom in izgonom, ako ne pričnemo z delom 17. novembra. To je imelo uspeh, da so glasovali, akoravno s povešeni mi glavami, za delo. Potem smo delali 17. in 18. nov. nekako 50-odstotno. V sredo 19. nov. smo pa zopet ostali vsi doma, pa samo za en dan, ker prišel je predsednik okrožja št. 22 in je nam tukaj brokal na citre, da je nas vse uspal vsaj navidezno. Odgovarjati se sploh ne sme, ker kdor hoče biti prost, vsaj pravijo tako, mora ubogati. Potem smo se nekako po polzevo vračali zopet na delo v upanju na pravično rešitev našega spora. Ko pa smo v soboto 29. novembra videli samo 14odstotno povisovanje plače, katero naj bi stopilo v veljavo 1. decembra, smo v ponedeljek 1. t. m. zopet estali doma v naši nasebnini, delali pa so nekaj malega tukaj okrog. Kakor se čuje, je z vsakim dnem manje ljudi na delu.

Naj še naznam, da imamo tukaj težavno stališče, ker pod sodnijsko pripovedjo ne sme nobeden drugemu braniti delati, ker pravijo, da je stavka preklekana in tudi na sejah se kaj malo razpravlja o tem. Mi sploh ne bomo imeli sej zaenkrat. Tako je vse odvisno od posameznikov. Kakšen bo konec, je težko reči. Jaz mislim, da če bomo vztrajali, bomo zmagali. Pri nas se dobro držimo brez razlike mišljenja. Jaz sploh mislim, da to zahteva moška čast. Pri tem ne sme priti v poštev nobeno strankarstvo, ker delavci imamo vsi enake težnje. Bodimo složni, izzivanje ne koristi nobenemu. Nekdo iz Iselma, Pa., piše, da nekaj bogomolcev dela. Dokler bomo tako delali, tako se bližajo drug drugemu, je gotovo, da ne bomo veliko dosegli.

Še nekaj novega. Ravno, ko to pišem, pridejo v hišo moške postave ter mi izročijo notico, da moramo iti delat ali pa se seliti. Časa je samo 3 dni. Naj še omenim, da je to drugič, ko hodijo od hiše do hiše in priganjajo, da moramo pričeti z delom. Zanimivo pri tem je, da pravijo, da to zahteva država, medtem ko je na notici podpisana samo kompanija, oziroma Mine Superintendent. Tako stoji na pred obločitvijo. Kakšen bo konec, se bo videlo v kratkem.

M. Ortar.

Hot Springs, Ark.

Na vprašanje mnogih rojakov, kako je tukaj, odgovarjam: To mesto ima okoli 15.000 prebivalcev in se v njem nahaja največje zdravilišče ali toplice v Ameriki. Sem pridejo ljudje iz vseh krajev zdraviti revmatizem in druge bolezni, posebno spolne bolezni ter pokvarjeno kri. V takojšnje toplice vsako leto pride 125-150.000 ljudi. Voda je vroča 140-150 stopinj. Vsa vroča voda je pod vladno kontrolo. Kopeli so pa po 60-85 centov ena, ali pa 12-16 dolarjev za 21 kopeli; odvisno je od tega, v katerem kopališču se kdo koplje. Voda je pa povsod ista. Samo eno kopališče je od vlade

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena leta 1898 - Inkorporirana leta 1906

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:
 Predsednik: MIHAR ROVANSEK, box 551, Concordia, Pa.
 Podpredsednik: LOUIS BALANT, box 199 Pearl Ave., Iowa, Des.
 Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
 Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
 Blagajnik neplačanih smrtin: LOUIS COSTELLO, Bama, Ala.
VRHOVNI ZDRAVNIKI:
 Dr. JOS. V. GRANEK, 645 E. Ohio St., N.E. Pittsburgh, Pa.
NADZORNIKI:
 JOHN GOUDER, Ely, Minn.
 ANTHONY MOTA, 941 Ave. M., St. Chicago, Ill.
 IVAN VABOGA, 5138 Natrons Alley Pittsburgh, Pa.
POROBNICI:
 GREGOR J. PORENTA, box 178, Black Diamond, Wash.
 LEONARD SLABODNIK, box 480, Ely, Minn.
 JOHN RUPNIK, S. R. box 84, Export, Pa.
PRAVNI ODBORI:
 JOSEPH FLAUTER, Jr., 415-11th St., Calumet, Mich.
 JOHN MOVERN, 534-2nd Ave., Duluth, Minn.
 MATT V. GORRILL, 1 W. Madison St., Room 606 Chicago, Ill.
ZDRAVNEVALNI ODBORI:
 RUDOLF PERDAN, 9036 St. Clair Ave., N.E. Cleveland, Ohio.
 FRANK ŠTRABEC, 4464 Washington Street, Denver, Colo.
 GREGOR MREŠČAK, 497-8th Ave., Johnstown, Pa.

Jednotno glasilo: GLAS NAROD.

Vse stvari tiskajo na uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljke naj se pošiljajo na glavna tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika potojnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in sploh vse zdravniške spričevala, se naj pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obličen pristop. Jednota posluje po "National Fraternal Congress" testvici. V blagajni ima okrog \$300.000. (tristo tisoč dolarjev). Ekonomski podpor. odškodnin in posmrtnin je \$100.000. (sto tisoč dolarjev). Jednota stoji okrog 3 tisoč rednih članov (to) in okrog 3 tisoč otrok v mladinskih oddelkih.

Društva Jednote se nahajajo po raznih slovenskih nasebninah. Tam kjer jih še ni, priporočamo ustanovitve novih. Kdor eli postati član, naj se zgleda pri tajniku bližnjega društva J. & K. J. I. Za ustanovitve novih društev se pa obrnite na glavne tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Razno

Nova vlada na Madžarskem?

Zdi se, da bo Friedrichova vlada odstopila. Na vidiku je koncentracijski kabinet, kateremu bi predsedoval krščanski socijalec grof Ivan Zichy, ali pa dosedanji predsednik segedinske vlade grof Stefan Batalen. Minister zunanjih poslov bo grof Čaky. Friedrich bo odstopil takoj kot kontenta prizna novi kabinet.

Volitve v Švici in socialisti.

Pri volitvah so dobili socijalisti 41 mandatov (leta 1918 samo 19), radikalni demokrati 60, preje 102, liberalni konservativci 41, preje 42, kmetje in obrtniki 29 (leta 1918 nič).

Nedeljsko delo v premogokopih republike Avstrije.

V Koeflachu in Voitsbergu so se rudarji na predlog deželnega svetnika Hentmana odločili, da bodo ob nedeljah delali, da prekrbe graško prebivalstvo in tovarne s premogom. Predzadnje nedeljo so izkopali 180 vagonov za Gradecane.

zastoj in to za take ljudi, kateri si ne morejo kupiti kupiti.

Če bi kateri Slovan slučajno sem prišel in bi potreboval kakšno navodila, bi me veselilo mu pomagati in to za zastonj, naj se le obrne na Ule Joe (Certalič), Mercury Rooms 3-4, 428-4 Central Ave., Hot Springs, Ark.

O delu ne bom pisal, ker tukaj se težko dobi.

Pozdravljam vse zavedne Slovane širom Amerike ter jim želim vesel Požic in srečno novo leto.

Joe Certalič.

Danes je denar po [lahko se izpremeni]

100 KRON \$ 1.30

(Poštnina samo 25 centov za vsako svoto)

Posebne cene za večje nakupe.

Money Order in postna znamka

je vse, kar potrebujete, da pošljete denar v katerikoli del Jugoslavije. Pišite naravnost na spodnji naslov ter pridenite ekspresni Money Order, izstavljen na AMERICAN EXPRESS CO. NEW YORK, za število dolarjev, katere hočete poslati. Napišite svoje polno ime ter naslov in ime in poln naslov osebe, kateri pošiljate denar. Vaš denar bo odposlan takoj po najnižji ceni ter vam bomo poslali rezit.

Ali pa, če hočete, pišite po informacije, nakaznice ali naslovljene zalepke, oziroma se oglašite v kateremkoli velikem ekspresnem uradu.

American Express Company
 Foreign Money Order Department
 65 Broadway New York

Drugi newyorški naslovi:
 118 W. 39th Street, 18 Chatam Square
 Kjerkoli in kamorkoli pošiljate denar, zahtevajte zanj potrdilo American Express Company. To je naša zavarovalna proti izgubi.

Vstanovljeno 1861
 Glavnica \$18.000.000.00

Vitez iz rdeče hiše

(Le Chevalier de Maison Rouge.)

ROMAN IZ ČASOV FRANCOSKE REVOLUCIJE.

Spisal Aleksander Dumas star.

(Nadaljevanje.)

VII.

Ujet.

Najnovjša zarota je vzbudila silno jezo suverena ljudstva in to tembolj, ker je bilo znano, da se je v poslednjem času vrnilo mnogo izselencev, ki so bili namamili, da so hoteli ugrabit iz zapora kraljevo rodbino.

Že je bil objavljen grozni zakon, ki je obsojal na smrt vsakega Franceza, vrnilskega se v domovino, vsakega Franceza, ki se je sam nameraval izseliti, vsakega občana, ki je izseljenec pomagal pri begu ali povratku, in slednje vsakogar, ki je nudil izseljenemu zavetja.

Vitez iz Rdeče hiše je bil podjeten in drzen protinik. Zato so bile vsled njegovega povratka v Pariz in pojavljanja v Templu izdane najstrožje odredbe. V sedmi množini sumljivih hiš so se vršile stroge preiskave, toda vsa poizvedovanja so ostala brezuspešna.

Sekeže so bile zato, kar je zelo sumljivo, več dni preobložene z vojskami, in tajnik sekeje Lepelletier, ene najplivnejših v Parizu, ni ugnel misli na svojo nezavest.

V začetku je bil sklenil pozabiti; poskušal je, toda ni šlo, kakor je bil rekel njegov prijatelj Lorin:

Kakor pozabiti hotel bi, tedaj vzbudi se mu spomin.

Maurice je prebral pismo, vedno in vedno, poljubljajl krasni safrin in konečno sklenil — kljub prisegi — da bo še enkrat skušal najti lepo neznanico. Toda obljubil si je sam sebi, da bo to zadnji poskus. Njegov načrt je bil zelo enostaven. Na vseh vratih so bili nabiti imeniki; ti naj bi mu bili prvi kazipot. Potem bi povpraševal pri vratarjih ter na ta način razkril vso skrivnost. V svojstvu tajnika sekeje Lepelletier je imel vse pravice do tega.

V svojem čudnem navdušenju je Maurice menil, da mora že po imenu spoznati, ali se skriva pod njim njegova lepa neznanica; menil je, da mora imeti tudi lepo, njeni znanosti primerno ime. Nadel si je karmanjole iz debelega, rjavega platna, se pokrtil z rdečo, prazniško čepico ter se napotil na poizvedovanja. V rokah je imel cepce, takozvano konstitucijo, orožje, ki je bilo v njegovih pestih močnejše nego Herkulov kij. V žepu je imel izkaznico na ime tajnika sekeje Lepelletier. Podal se je najprej v Viktorjevo ulico in tam prebrl v svetlobi ugašajočega dneva vsa imena na hišnih imenikih.

Maurice se je že nahajal pri sto ti hiši, torej pri stotem imeniku, ne da bi bil našel kakšne daljše sledi svoje neznanke. Solnce se je jelo že nagibati k zatonu, in Maurice je imel še nekaj minut svetlobe.

Porabil jih je v to, da je šel najprej v eno ulico, potem v drugo; prijel je za vsaka vrata, preiskal vsak kot, pogledal čez vsako ograjo, se vzpel na vsak zid, se ozrl v vsako okno, na vsako okno, kakal skozi ključavnice, potkal slednje po vratih kanez zapuščene skladišča, ne da bi dobil odgovora, in zamudil skoro dve uri s tem brez uspešnim poizvedovanjem.

Odbila je že deveta ura. Nastala je popolna noč; čuti ni bilo nikakega šuma, vse je bilo tiho v tem pustem okrožju in zdelo se je, da je izginilo iz njega obnem z dnevom tudi življenje.

Maurice je jel že ves obupan nitišiti na povratek, ko je nenadoma na ovinku nekega ozkega hodnika vrl luč. Zavil je takoj v ta mrčinski hodnik ter ni opazil, kakšne je za nekim zidom, pred katerim se je dvigala skupina deves, zgrnila neka radovedna glava, ki je bila četrto uro opazovala vsako Mauriceovo kretnjo. Malo sekund potem, ko je glava že zgrnila, je skočilo troje mož, ki so prišli skozi majhna, v onem zidu narejena vrata, na hodnik, v katerem se je bil Maurice zgubil, in četrta jez previdnosti zaprl vrata, ki so vodila na hodnik.

Maurice je našel na koncu hodnika dvorišče; na drugi strani

dvorišča se je svetila luč. Potrkal je na vrata rvene, samotne hiše, toda že pri prvem udarcu je luč ugasil.

Ponovno je trkal, toda nihče ni odgovoril; spoznal je, da mu nalahše nečemu odpreti; zato ni hotel dalje zgubljati časa brez potrebe, šel na dvorišče in se vrnil v hodnik. Istočasno so zaškrpala hšna vrata in stopilo je ven troje mož, kakor se je začel živeti.

Maurice se je ozrl ter zapazil tri sence, ki so se nahajale za njim v daljavi dveh dolžin njegove palice.

V temi, pri soju svetlobe, ki jo vsikdar občutijo oči, vajene na dolgoletno temo, so se zasvetili trije mož.

Maurice je spoznal, da mu je pot zastavljena. Hotel si je pomoči s palico, toda hodnik je bil tako ozek, da je palica zadevala ob zid. V tem trenutku ga je omanil močan udarec po glavi. Bil je nepričakovano napaden od onih stih mož, ki so prišli skozi majhna vrata. Sedmero drugih je istočasno skočilo na Mauricea, ga pobilo na tla vžle temo, da se je obupno branil. Povezali so mu roke z vrvmi ter mu zavezali oči.

Maurice ni črnil besedice ter tudi ni klical na pomoč. Moč in pogum zaupata vedno le samemu človeku in zdi se, kakor bi se sramovala tuje pomoči. Zato je zbral vse svojo prisotnost duha in čakal, kaj bo.

"Kdo si?" je vprašal glas, še razvnet vsled boja.

"Človek sem, ki ga hočete umoriti", je odvrnil Maurice.

"Se več, mrtev boš takoj, čim le spregovoriš glasno, zakličiš ali zavpiješ!"

"Ko bi bil hotel kričati, bi ne bil čakal desedaj!"

"Ali si pripravljen odgovorjati na moja vprašanja?"

"Vprašaj prej, potem hočem šele videti, da-li bom odgovarjal!"

"Kdo te je poslal semkaj?"

"Nihče."

"Prihajš torej iz lastnega nagiba?"

"Da."

"Lažeš!"

Maurice se je zganil z vso silo, da bi si osvobodil roke; toda ni bilo mogoče.

"Ne lažem", je odvrnil.

"V vsakem slučaju si vohun, bodi, da prihajš iz lastnega nagiba, bodi, da te je kdo poslal."

"Vi strahopetci!"

"Mi strahopetci?"

"Da, vas je sedem ali osem proti enemu, ki je še povrhu zvezan; vi ga že žalite, strahopetci!"

Zdelo se je, da so jih Mauriceve besede prej pomirile nego razjezile. Ravno v tem je ležal dokaz, da ni bil nikak vohun, ker bi se bil sicer tresel in prosil milosti.

"Kaj hočete v tem mestnem okrožju?"

"Isčem neko žensko."

"Tem besedam je sedito neverno varnaraaje."

"Lažeš!" je pripomnil ravno isti glas. "Povej, kaj nameravaš, sicer umreš!"

"Ne", je rekel Maurice, "vi me ne boste umorili, ako niste pravi roparji."

Pri tem je znova in še z večjo silo napel svoje moči, da bi si osvobodil roki. Toda nenadoma je začutil na prsih nekaj ostrega in mizlega ter se je nehote umaknil.

"Ah, to čutiš!" je rekel nekdo izmed mož. "Se osem palev imamo za izdajalce, kakoršen si ti!"

"Torej izvršite hitro svoje delo", je dejal Maurice udano.

"Kdo si? Govori!" je vprašal neki mehek in obenem gospodjoč glas.

"Jaz sem Maurice Lindey."

"Kako?" je vzkliknil nekdo.

"Maurice Lindey, revolucionar, patriot! Maurice Lindey, tajnik sekeje Lepelletier!"

Te besede so bile izrečene s tako toploto, da so Mauricea zopet navedle z uganenjem; vede, je, da so odločilnega pomena in da bo odgovor nanje, naj bi bil že tak ali tak, zapčatili njegovo usodo.

Nemogoče vsake laži se je visoko vzvračal in dejal z odločnim glasom:

"Najnovjši med vrednostnimi predmeti, — whiskey, — je prišel v takozvane "deposit vaults" neke banke v New Yorku, ne kot jamščina za posojilo, temveč da se ga varno spravi. Za navadnega človeka so taki podzemski prostori banke mesta, kamor se spravi dragocene predmete, naprimer delnice, obveznice, denar, srebro, dragoceno svilo, čipke, preproge, osebne listine in druge take ne nadomestljive stvari, da se jih zavaruje pred dolgiimi prsti tatov in drugih, ki ne znajo razlikovati med svojim in tvojim. Ko je prišla dne 1. julija prohibicija ter poglala žganje, se je tudi ta pičaka izpremenila v dragocen predmet, katerega so poželjivo iskali ljudje, ki so pozabili tekot zadnjega mokrega tedna junija mesea naložiti nekaj svojega denarja v to blago. Ti ljudje so bili pripravljeni plačati katerokoli svoto za žganje, če so ga le mogli dobiti.

Neki gospod, ki je bil že od nekdanjajen svojih par požirkov na dan, je bil dosti previden ter naročil precej žganja direktno iz neke distilerije v Kentuckyju. Cela zaloga je obstajala iz par sodčkov ter je prišla v stanovanje kupca v mestu New Yorku. V svojih natančnih računih glede bodočnosti pa je pozabil previdni lastnik žganja na važno dejstvo, da se bo namreč preselil dne 1. julija. Stanovanje, v katerem je stanoval, je nudilo precej prostora v omarah, v katerih visi ponavadi obleka, a hotel, v katerega se je preselil, ni nudil po njegovem mnenju nobenega varnega mesta za dragoceno žganje.

Od 1. oktobra naprej je postala varna sprava njegovega žganja paravnost problem. Svojo zadrego je zaupal prijateljem in ti so dali z veseljem na razpolago prostore v svojih stanovanjih, a v ta stanovanja je bilo mogoče spraviti le blago v steklenicah. Razventega pa se tudi prijatelji niso branili dobrega požirka in bal se je vsled tega, — kdo ve česa? Svojih sodčkov z žganjem ni hotel dati v navadna skladišča, kajti dobro mu je bilo znano, da tudi "mufmai" ne zaničujejo dobre kapljice. Lahko bi torej navrtali sodčke, vzeli iz njih potrebno množino pičaje ter nadomestili izgubo s čisto studenčico.

Konečno je prišel ubogi človek do prepričanja, da ni nobenega varnega mesta za njegovo žganje. Nekega dne, ko je obupan lastnik započel svojo banko, kamor je bil naložil svojo običajno svoto, je zaupal svojo zadrego blagajniku. — Spravite svoj whiskey v naše jeklene kamre, — je odvrnil

Pekoče grlo, bolečine v prsih znamenja influence.

Dajte grlu in prsim oživljajočo vdrgnitev s

Pain-Expellerjem

ter pokrite prsa s sukneno obvezo. Ne izpostavljajte se potem zamrzavanju prehlada, vnetjem, pljučnici, influenci in drugim nevarnim boleznim.

Kupite Pain-Expeller danes v vaši lekarni, 35 in 65 centov steklenica. Pristni ima našo tvorilsko znamko

↓ "SIDRO" ↓

Ne jemljite nadomestil ali posnčkov.

F. AD. RICHTER & CO.
326-330 Broadway, New York

"Da, Maurice Lepelletier, tajnik sekeje Lepelletier, patriot, revolucionar, jakobinec Maurice Lindey, čigar najljepši dan bo on, ko umre za svobodo."

Grobna tišina je sledila temu odgovoru.

Maurice Lindey je razkril svoja prsa in pričakoval vsak trenutek, da se mu mož, čigar konce je bil začutil, popolnoma zasadi v prsa.

"Ali je to res?" je vprašal po nekaj sekundah glas, ki se mu je poznala neka razburjenost. "Ali ne lažeš?"

"Preiščite moje žepce", je odvrnil Maurice, "našli boste moje izkaznice. Poglejte mi na prsa ter na srajco, tam boste našli usite začetrnice M. in L."

Takoj nato je Maurice začutil, kako ga vžigujejo močne roke.

(Dalje prihodnjič.)

Žganje v bančnih blagajnah

Najnovjši med vrednostnimi predmeti, — whiskey, — je prišel v takozvane "deposit vaults" neke banke v New Yorku, ne kot jamščina za posojilo, temveč da se ga varno spravi. Za navadnega človeka so taki podzemski prostori banke mesta, kamor se spravi dragocene predmete, naprimer delnice, obveznice, denar, srebro, dragoceno svilo, čipke, preproge, osebne listine in druge take ne nadomestljive stvari, da se jih zavaruje pred dolgiimi prsti tatov in drugih, ki ne znajo razlikovati med svojim in tvojim. Ko je prišla dne 1. julija prohibicija ter poglala žganje, se je tudi ta pičaka izpremenila v dragocen predmet, katerega so poželjivo iskali ljudje, ki so pozabili tekot zadnjega mokrega tedna junija mesea naložiti nekaj svojega denarja v to blago. Ti ljudje so bili pripravljeni plačati katerokoli svoto za žganje, če so ga le mogli dobiti.

Neki gospod, ki je bil že od nekdanjajen svojih par požirkov na dan, je bil dosti previden ter naročil precej žganja direktno iz neke distilerije v Kentuckyju. Cela zaloga je obstajala iz par sodčkov ter je prišla v stanovanje kupca v mestu New Yorku. V svojih natančnih računih glede bodočnosti pa je pozabil previdni lastnik žganja na važno dejstvo, da se bo namreč preselil dne 1. julija. Stanovanje, v katerem je stanoval, je nudilo precej prostora v omarah, v katerih visi ponavadi obleka, a hotel, v katerega se je preselil, ni nudil po njegovem mnenju nobenega varnega mesta za dragoceno žganje.

Od 1. oktobra naprej je postala varna sprava njegovega žganja paravnost problem. Svojo zadrego je zaupal prijateljem in ti so dali z veseljem na razpolago prostore v svojih stanovanjih, a v ta stanovanja je bilo mogoče spraviti le blago v steklenicah. Razventega pa se tudi prijatelji niso branili dobrega požirka in bal se je vsled tega, — kdo ve česa? Svojih sodčkov z žganjem ni hotel dati v navadna skladišča, kajti dobro mu je bilo znano, da tudi "mufmai" ne zaničujejo dobre kapljice. Lahko bi torej navrtali sodčke, vzeli iz njih potrebno množino pičaje ter nadomestili izgubo s čisto studenčico.

Konečno je prišel ubogi človek do prepričanja, da ni nobenega varnega mesta za njegovo žganje. Nekega dne, ko je obupan lastnik započel svojo banko, kamor je bil naložil svojo običajno svoto, je zaupal svojo zadrego blagajniku. — Spravite svoj whiskey v naše jeklene kamre, — je odvrnil

ter sprejel nasvet kot slabo šalo od strani blagajnika. Slednji pa je ustrajal pri svoji izjavi ter rekel, da je postalo žganje tako dragoceno, da je upravičeno do depoziranja v banki. Da pokaže, kako odkrito misli, je pojasnil, koliko računa za shranjenje žganja. Vsiprke velike vrednosti žganja so bile pristojbine kaj malenkostne. Lastnik žganja je z veseljem sprejel ponudbo ter rekel, da se bo poslužil varnostnih shramb.

Naslednjega dne je prišel pred banko voz, naložen z žganjem, katero je stražil lastnik sam. Sodčke so zvalili v shrambe in tam bodo ostali, dokler se ne bo lastnik preselil v novo stanovanje, kjer bo obilo prostora — in varnega poleg, — za njegovo kapljico.

LISTNICA URELNISTVA.

Blagovčan. — Depisov brez podpisa ne objavljamo.

Frank Praprotnik, Johnston City, Ill. — Zdej se ni moglo poslati voznih listkov v stari kraj.

PROŠNJA IZ SIBIRIJE

Rad bi izvedel za naslov MIHAELA RIENKAR ki ga že ne vem od leta 1914. Podpisani sem doma iz Trziča na Gorenjskem, sedaj pa prestopalce v jugoslovanski vojski v Sibiriji. Prosim cenjene rojake, ako kateri ve za njegov naslov, da mi blagovolji naznaniti, ali naj se pa sam javi na spodaj navedeni naslov. Tudi druge moje znanee v Ameriki prosim, da mi kaj pišejo, saj veste, da v oddaljenem kraju nahajajočemu se je vsaka beseda, prihajajoča od rojaka, mila. Vsem rojakom in rojakinjam po širni Ameriki voščim vesele božične praznike in srečno novo leto. Moj naslov je:

Franc Ovsenek,
Feldser v Lazaretju
I. jugoslovjanskoga polka.

Gorod Tomsk
Via Pacifica, Sibirija.

(10-11-12)

HARMONIKE

botni harmoniki vrste harmonik in napravljamo po želji vaših, a delujemo in samostojno. V popravilo posiljite vsako polje, kar vam se nad 10 let tihaj v tem postu in spaj v svojem blagovnem domu. V popravilo vam bomo krajše kakor via druge harmonike. Stara kupila ali sprijemla v se nemo.

JOHN WENZEL
1017 E. 12 St., — Orem, Utah

Novice iz Jugoslavije

Demobilizacija.

Vojni minister je izdal naredbo, da se obvezniki drugega poziva, ne vračajo k svojim komandam, ker bo v kratkem odredjena demobilizacija vsega drugega poziva in se more smatrati, da je tem obveznikom dano podaljšanje dopusta.

Aretirali so v Belgradu

neko damo, ki je hotela vtihotapiti dva milijona kron krivo žigosanega denarja.

Tujci v Belgradu

se morajo izseliti. Tako je odredil notranji minister.

Dvoje novih gledališč.

V starih mejah Srbije se bosta na novo osnovali dve mestni gledališči, eno v Smederevu in drugo v Kragujevcu.

Petnajst lokomotiv

je zahtevalo naše, železniško ministristvo od Bolgarije, da bi se mogla vzdrževati zveza z orientekspresom.

ODLOČENJE JUDOV.

Budimpešta, Ogrsko, 8. dec. — Trideset tisoč galiskih, poljskih in ruskih Judov bodo nastanili v koncentracijskih taboriščih v treh krajih soglasno z dekretom vlade, ki je bil izdan danes.

Vlada se je odločila za ta korak, ker je prepričana, da ti židje slabo uplivajo na ostalo prebivalstvo.

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblašeni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda".
Vsek zastopnik ista potrdilo na svoto, katero je prejel in jih rojam pripravljamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je:
Za celo leto \$4.00; za pol leta \$2.50 za četrta leta \$12.50.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovin Denver, Colo.: Louis Andolschak Frank Skrabec.

Pueblo, Colo.: Peter Oullig, John Gern, Frank Janesh in A. Kochevar Salida, Colo. in okolicah: Louis Costello.

Bemerset, Colo.: Math. Kermely, Indianapolis, Ind.: Alois Rudman Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.

Chicago, Ill.: Jos. Bostich, Jos. Blisab Jos. Bevi.

Joliet, Ill.: Frank Bamblich, Frank Laurich in John Zaletel.

Mascoutah, Ill.: Fr. Augustin, La Salle, Ill.: Mattja Komp.

Livingston, Ill.: Mich. Olar, North Chicago, Ill. in okolicah: Ant Kobil in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Černa, Springfield, Ill.: Mattja Barborik, Waukegan, Ill.: Frank Potkovek.

Franklin, Kans. in okolicah: Frank Leskovic.

Frontenac, Kans.: Rot Firm, Ringo, Kans.: Mike Pencik.

Kittilimier, Md. in okolicah: Frank Vodopivec.

Chisholm, Minn.: Frank Goris, Jak Petrich.

Calumet, Mich. in okolicah: M. J. Kobe in Pavel Shalta.

Ansonia, Minn.: L. Pernice, Eveleth, Minn.: Louis Goris.

Gilbert, Minn. in okolicah: L. Voni Hibbing, Minn.: Ivan Pošak.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.

Ky. Minn. in okolicah: Frank Goulik.

Jos. J. Peschel in Anton Poljakos.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

Great Falls, Mont.: Math. Uria Klein, Mont.: Gregor Zoben.

Gowanda, N. Y.: Karl Sternik.

Little Falls, N. Y.: Frank Mark.

Barberton, O. in okolicah: Frank Poje in Alb. Poljanec.

Collinswood, O.: Math. Stapanoff.

Cleveland, O.: Frank Sakser, Ohio Kurlinger, Frank Meh in Jakob Benik.

Lorain, O. in okolicah: Louis Balan.

J. Kurnio in M. Orstnek.

Niles, O.: Frank Kogovick.

Youngstown, O.: Anton Kibak.

Oregon City, Ore.: M. Justin.

Albion, Pa.: M. Klarich.

Ambridge, Pa.: Frank Jakle.

Bassner, Pa.: Louis Hribar.

Brighton, Pa. in okolicah: Antio Ivapoc.

Bardonia, Pa. in okolicah: John Demlar.

Camborough, Pa.: Ivan Pajk, Vito Rovancich.

Claridge, Pa.: Anton Jerina in Ant Komolov.

Danah, Pa.: Jos. Odabina.

Export, Pa.: Louis Supanich.

Forest City, Pa.: Mat. Kuma.

Farrell, Pa.: Ant. Valentich.

Greensburg, Pa. in okolicah: Frank Novak.

Hosetetter, Pa. in okolicah: Frank Jordan.

Imperial, Pa.: Val. Piznari.

Kapitalist, ki se zavzema za delavstvo

Thomas L. Chadbourne, odvetnik, kapitalist in zagovornik delavstva, pravi, da je možnost sprejema katerikoli dogovorov na katerikoli industrijalni konferenci od strani kapitalistov in delavcev zelo oddaljena, kajti ta dva razreda v ameriškem javnem življenju sta v sedanjem času tako daleč drug od drugega glede bistvenih in osnovnih zadev kot sta oba tečaja zemlje.

— Pri tem ne pride prav nič vsptove, če je program še tako dobro zasnovan in sprejet od take konference. Delo in kapital takega programa najbrže ne bosta hotela sprejeti. To pa seveda ne pomeni, da ni primerna ali na mestu nova industrijalna konferenca, katero je sklical predsednik Wilson. Nasprotno, vsak odkritosrčen napor, da se vzgaja obe stranki, je skrajno zaželjiv in tako vzgajanje je mogoče doseči edinole potom neprestanega kovanja.

Mr. Chadbourne je bil načelnik splošnega komiteja, ki je predstavljal glavno oporno točko zadnje neuspešne konference, ki ga je po njegovi lastni izjavi naučila nauk, katerega ne bo nikdar pozabil, dokler je živ.

— Šel sem na prvo konferenco z mislijo, da je devetdeset odstotkov trmoglavosti na strani delodajalcev. Vrnil pa sem se s povsem drugačnim naziranjem. Našel sem, da so delodajalci, kot zastopani po večini svoje skupine na konferenci, neelastični ter prav tako brez vizije glede dela kot so jo morali imeti glede vsake stvari v trgovskem življenju, če so hoteli biti uspešni.

Ta neelastičnost in n

GOZDNI ROMAR

FRANCOSKI SPISAL GABRIEL FERRY. 4

Za "Glas Naroda" prevedel G. P.

99

(Nadaljevanje.)

— Ponavljam vam, — je rekel, — da mi je te slučaj pokazal to Zlato jano, vendar pa čutim vso sebičnost svojega obnašanja in vsled tega ne bom vzel s seboj vašega deleža. — Čujte, — je rekel, — na nekem drugem mestu se nahaja zlata kepa nevrjetne vrednosti. Pošteni ljudje se lahko sporazumejo med seboj in ta kepa naj pripade vam. Vaša usoda bo lepša kot moja.

— Upam, — je rekel Pepe. — Kam pa ste spravili moj delež? — Tam zgoraj, — je rekel Kučilo ter pokazal na vrh piramide.

— Tam zgoraj? V bližini onih smrek? Ah, senjor Kučilo, kako zelo me veseli, da niste vzeli za resno bedasto šalo, in da vas ta drevesa ne brigajo bolj kot ta oregano grm! Med nama rečeno, Don Tibureio, katerega vidite tako zatopljenega v misli, obžaluje velikansko nagrado, katero vam je dal za dejanje, katero bi prav lahko izvršil sam.

— Velikansko nagrado! To je pač le natančna cena, kajti drugače bi jaz trpel izgubo, — je rekel Kučilo, ki je postal prav tako nesramen kot običajno vspricho izpremembe, ki se je kazala v obnašanju in besedah prejšnjega mejnega stražnika.

— Razumem, — je odgovoril slednji, — a on bi lahko obžaloval sklenjeno kupčijo in priznati moram, da bi ga ubogal, če bi mi dal povelje, da naj vam razbijem glavo, da se vas iznebimo. Dovolite mi torej, da ga pokličem sem ter ga pomirim, ali boljše rečeno, priliti in pokazati mi delež, katerega mi je določila vaša radodarnost. Nato bo še vsakdo svojo pot in rečite kar hočete, delež, ki vam bo pripadel, bo nadkriljeval vsa vaša pričakovanja.

— Naprej torej, — je rekel Kučilo, ki se je čutil srečnim, da se je pogajanje, kojega izid ga je pričel resno vznemirjati, tako ugodno zaključilo.

Vrgel je še nežen pogled na kup zlata ter odšel nato navzgor proti vrhuncu griča. Komaj pa je dospel tja, ko sta pričela plezati na grič tudi Fabijan in Bois-Rose.

— Nikdo ne more uiti svoji usodi, — je rekel Pepe proti Fabijanu. — Že preje sem vam rekel, da ne bo lopov niti trenil z očmi. Naj pride kakor hoče, mislite na to, da ste prisegli maščevati smrt svojega krušnega očeta in da morate tukaj osramotiti pravičnost mest, ki trpi brezkaznost. Pri takih lopovih je obzir zločin proti človeški družbi Bois-Rose, potreboval bom pomoči tvojih rok!

Kanadski lovec je vprašal s pogledom onega, glede katerega ni poznala njegova slepa udanost nikakih meja.

— Marko Areljanos je prošil za milost, a je ni dobil, — je odvrnil Fabijan, kojega prejšnja neodločnost je izginila. — Naj se zgodi z njim to, kar je storil drugim.

Trije neizprosni možje so slovesno sedli na vrhu piramide na tla, kjer jih je Kučilo že pričakoval. Ob pogledu na resne obraze, ki so ga obdajali, so se zopet vzdignile bojzani, katere je gojil preje. Skušal pa je držati se povsem neprisiljeno.

— Vidite, — je rekel ter pokazal na mesto, kjer se je dotedaj nahajala blesteča zlata kepa, ki pa je izginila. Poželjivo oko bandita je zapazilo to dejstvo in iz prsi se mu je izvil krik presenečenja.

Oči njegovih sodnikov pa niso sledile smeri, katero je pokazal. Fabijan se je počasi dvignil. Kučilo je zledenela kri v žilah ob pogledu, katerega je vrgel nanj Fabijan.

— Kučilo, — je rekel, — vi ste prepričali, da nisem umrl oččeje ter nimate opravka z nehalnežem. Odpustil sem vam sunek z bodalcem, katerega ste mi zadali na haciendi del Venado. Odpustil sem vam nove morilne poskuse v bližini Salto de Agua ter vam tudi odpustil strel, katerega ste vi in noben drugi oddali na nas z vrha te piramide. Tako bi vam tudi odpustil vse poskuse, kojih cilj bi bil vzeti življenje, katero ste rešili vi. Storil sem vam še več kot pa vam enostavno odpustil, kajti plačal sem vas kot ni še nikdar plačal noben kralj izvršitelja pravice.

— Tega ne tajim in ta cenjeni lovec, ki mi je zelo nežno obrazložil točko, na katero hočete priti, bi vam moral tudi povedati, kako razumnega me je našel v tem oziru.

— Odpustil sem vam, je — nadaljeval Fabijan, — a najti je poleg tega še nadaljni zločin, katerega vam vaša vest ni mogla oprostiti.

— Moja vest in jaz se prav dobro razumeva, — je rekel Kučilo s skrivnostnim usmevom. — Očividno se oddaljujeva od svojega predmeta.

— Oni prijatelj, katerega ste na tako podel način umorili, — je rekel, — da nisem dobil partije in priznati moram, da sva spela preveč žganja, — ga je prekinil Kučilo. — Dovolite, —

— Ne delajte se kot da me ne razumete, — je rekel Fabijan, — katerega je jezila nesramnost bandita.

Kučilo se je pomišljal: — Če govorite o stricu Tomažu, potem je to stvar, o kateri se ni nikdar dosti vedelo....

Fabijan je že odprl usta, da napravi konec temu ugibanju ter dvigne obtožbo radi umora Areljanosa, ko je posegel vmes Pepe. — Zelo rad, — je rekel, — bi zvedel celo povest o stricu Tomažu. Najbrž ne bo imel senjor Kučilo dosti časa, da spiše svoje memoare, kar bi bilo zelo škoda.

— Da, jaz sem ponosen na to, — je odvrnil Kučilo, ki se je čutil laskanim vsled komplimenta. — Ponosen sem na to, da morem dokazati, da ima le malo ljudi tako občutljivo vest kot jaz. Povest je naslednja. Tio Tomaž, moj prijatelj, je imel nečaka, ki bi rad pospešil trenutke, ko bi nastopil dedščino. V ta namen sem dobil od njega sto pijastrov. To je bilo seveda zelo malo za tako lep testament! Bilo je tako malo, da sem obvestil o tem stricu Tomaža ter dobil od njega dvesto pijastrov za to, da bi nečak nikdar ničesar ne podedoval po njem. Napravil sem napako.... da sem nečaka odpravil, ne da bi ga obvestil o tem, kar bi seveda moral storiti. Tedaj pa sem čutil, kako neprijetna je nezadovoljna vest. Oprjel sem se torej edinega sredstva, ki mi je še preostajalo. Denar nečaka je pekel mojo vest in sklenil sem vsled tega iznebiti se ga.

— Kaj denarja? — Ne.

— Torej ste poslali tudi strica za nečakom? — je rekel Pepe. Kučilo je sklonil glavo.

— Moja vest mi ni mogla od tedaj naprej ničesar očitati. Do bil sem tristo pijastrov po najbolj poštenih poti.

Kučilo se je še smejal, ko je Fabijan rekel: — Ali so vam tudi plačali za umor Marko Areljanosa?

Vspricho te obtožbe, ki je padla nanj kot blisk z vedrega neba, je pokrila lice Kučila smrtna bledica. Ni si mogel še nadalje prikrivati usode, ki ga je čakala. Obveza, ki je pokrivala njegove oči,

Ti greš lahko v Evropo -- ne moreš pa prinesiti Evrope sem. Lahko pa vidiš vso evropsko vojno samo za \$3.85.

Vojna je končana. Ali hočete videti stranske bitke, ki si se vrlele v Franciji, Belgiji, Rusiji, Italiji, Srbiji, na Angleskem in drugih evropskih mestih? Ali hočete videti spopade med submarini in bojnimi ladjami na vsakem morju? Seje aeroplanov v zraku? Dežele, vasi in mesta uničena ter cerkve razdejane? V resnici vse strahote vojne, v katero je bil zame. San ves svet.

Vse to lahko vidite v svojem lastnem domu brez stroškov, vse jasno in natančno s pomočjo nasega steroskopa, zadnje iznajdbe. Vsi ti prizori so bili vzeti na bojnih in iz gleda nanje s stero skopom, jih bog videl tako jasno kot da bili v resnici. Čitanje časopisa in knjig ti ne more dati takega jasnega pojma kot če vidiš vojne slike skozi nase steroskop. Ta steroskop je lepo izdelan in jako močan. Traja več let in pogledi so neizbrisni spomin na svetovno vojno.

Ta steroskop s šestimi serijami vsebuječimi 150 slik, lahko kupite za kratek čas za \$3.85. Vreden je najmanj \$10.000 in se ga zamore dobiti edino od nas. To je nekaj čisto novega iznajdlivega za vsak dom. Če hočete privediti denar poslije takej naročilo, predno se mu cena zviša. Ne pošljite denarja naprej. Poslijte samo 50 centov v stempah kot depozit, ostanek pa plačaj, ko ga boste dobili na dom. Pisli takoj na: UNION PRACTICAL CO., 1065 Milwaukee Ave., Dept. A113, Chicago, Ill.

je naenkrat odpadla in sanjam, katerim se je udajal preje, je sledila naenkrat strašna resničnost.

— Marko Areljanos, — je stokal z umirajočim glasom, — kdo vam je rekel to? Jaz ga nisem ubil!

Fabijan se je trpko nasmehnil.

— Kdo pravi pastirju, — je vzklilni, — kje je duplina ja gvarja, ki trga njegove ovce? Kdo pravi vaqueru, kam je pobegnil njegov konj, katerega zasleduje? Kdo pokaže sovražniku, katerega išče? Kdo zlatoiskalcu zlato, katero skriva Bog? Le površina vode ne pusti za sledu ptica, ki leti nad njeno površino. Zemlja, trava in mah, vsi ti pa puščajo za nas, sinove step, sledece jagvarja, konja in Indijanca. Ali ne veste tega prav tako dobro kot jaz?

(Dalje prihodnjosti)

Novice iz Slovenije

Reorganizacija požarne in reševalne službe v Ljubljani.

V seji obč. sveta z dne 11. nov. je obč. svetnik Kucmur izjavil: Mislim, da ustrežne želji velike večine ljubljanskega prebivalstva, če spravim na razgovor požar, ki je bil izbruhnil minuli mesec v Zanklovi hiši na Marijinem trgu v Ljubljani. Prilikom tega požara so se namreč pokazali v naši požarni in reševalni službi nedostatki, ki jih bo deloma takoj odpravili. Predno pa govorim o stvari sami, se mi zdi potrebno, da posežem nekoliko nazaj in se dotaknem stvari, ki so s temi nedostatki v neposredni zvezi. Ljubljanska občina si je svojčas zgradila takozvani Mestni dom, ki naj bi služil v prvi vrsti gasilni in reševalni službi, njegova velika dvorana pa ljudski izobrazbi. V resnici pa je danes gasilstvo v Mestnem domu potisnjeno skoraj v ozadje, dočim imajo v njem svoje prostore mestni fizikat, mestni vojaški urad, mestna elektrarna in vodovod z vsemi svojimi skladišči. Ne delam iz tega nikomur očitkov, ker vem, da se spricho razmer, ki jih je povzročila petletna vojna, marsikaj ni dalo drugače napraviti in da bi treba še precej časa, predno bodo odpravljivi vsi nedostatki. V mestnem domu stanuje danes pet ali šest gasilcev s svojimi družinami, ki so pa večinoma stari in bolelni. Pripravljeni morajo biti, da stopijo vsak hip v akcijo, čim jih pokliče k temu alarmni zvonec. Za svojo službo uživajo ugodnost, da imajo v domu brezplačno stanovanje, razsvetljavo in kurjavo. Samoobsebi je umevno, da morajo ti ljudje tudi živeti, vsled česar upravlja vsak izmed njih tudi kako delo, da si kaj priložni; ko obnemorejo in postanejo tudi za gasilsko službo nesposobni, preneha njihova pravica do omejenih ugodnosti. To nikakor ni v interesu gasilcev, še manj pa ostalega prebivalstva, predvsem gospodarjev. Potreba je, da se ustanovi gasilska straža po poklicu. Mestni dom pa izroči svoje-nu pravemu namenu. Bolniške podpore in male starostne pre-skrbine, ki jih prostovoljno gasil-sko in reševalno društvo daje, nikakor ne zadoščajo; gasilec mora biti zadostno preskrbljen in prost tako, da bo v slučaju potre-be čimprej na svojem mestu. Ljub-ljanska se razvija, številu njenih prebivalcev je preokorajilo 80.000, če se bo oddaljšalo z najpotrebnej-šim, bo pozneje še dražje. V Mest-nem domu sta dva para konj, od-katerih je en par namenjen v pr-vi vrsti za rešilni voz. Povodoma omenjenega požara se je nahajal v hlevu le en par konj, dočim je

drugi par vozil — po čigavem na-logu, ne vem — za žitno-prometni zavod. Naravno, da se požarna straža, čim je zapel alarmni zvonec, ni odzvala tako, kakor bi bilo potrebno, in kakor je sama že-lela. Ne bom prerokoval, v koliko so te razmere zakrivil, da je požar zahteval tudi več žrtve, med njimi eno smrtno. Trdi se, da se straža tekoma zadnjih let večkrat ni mogla odzvati, ker ni bilo konj v hlevu. Ne bom odrekal dobre volje poklicnim činiteljem, ki so se trudili, da vzdrže požarno služ-bo vsak za silo s tem, kar se tiče moštva, ustvarili nekaj snurog za dijaki in drugimi mladimi ljudmi. Ali sedaj prihaja čas, ki zahteva da se ustvari kaj trajnega in za-nesljivega. Nedostatke, ki se da-jo takoj odpraviti, je seveda od-praviti takoj. Pri zadnjem požar-u n. pr. hidranti niso funkcionirali, vodne cevi so bile defekt-ne itd. To in drugo je prizadeja-lo strankam v goreči hiši mnogo nepotrebne škode, ki bi se mora-la pravzaprav poravnati. Pa to so seveda le malenkosti napram člo-veškim žrtvam. Konji, ki so pripe-ljali na kraj požara gasilno oro-dje, so morali nazaj po rešilni voz, ker je drugi par konj manj-kal! Take razmere so nevzdržne in jih bo takoj odpraviti, najbo-lje s tem, da se ustanovi požarno brambo po poklicu. Mesto Gra-dec ima, če ne se motim, okoli 100 mož, 20 parov konj in več avto-mobilov, ki so vsak hip na razpo-lago. Priznam, da bi Ljubljana ta-kega naprta ne prenesla, zmogla pa bi lahko vsak 10 gasilcev, ki bi jih bilo uvrstiti v status mest-nih uslužbencev in poduradnikov, vodilne organe pa v status urad-nikov. Osobje naj bi se zaposlilo tako, da bi se lahko vsak hip od-zvalo alarmu. Poleg tega oseba bi moralo obstojati seveda tudi še sedanje gasilstvo. Kazalo bi tu-di, da vzame občina zavarovanje za slučaj požara sama v svoje ro-ke, dokler tega ne stori država.

Če računam v Ljubljani 20.000 rodbin po 10 K, bi to zneslo na leto 200.000 K, ne všteti posest-nike, ki bi morali prispevati več. Tpe je seveda le aproksimativen račun. Gasilec pa dejansko že da-nes nekaj zasluži s stražami v glediščih in drugod, kar bi seve-da tudi vbodoče dohodke pomno-ževalo. Z ozirom na nujno potre-bo reorganizacije požarne in re-ševalne službe mestne občine ljub-ljanske predlagam: 1. da se usta-novi mestna požarna in reševalna straža po poklicu; 2. da se izpo-polni gasilni in reševalni inven-tar postaja; 3. zavarovanje za slučaj požara naj organizira obič-ajna v svojem področju, eventualno vzajemno z okoliškimi občinami;

4. načrte naj izdela posebni od-sek, ki mu je pritegniti zastopni-ke iz krogov sedanje postaje even-tualno tudi druge večake; 5. predlog anj pride na prihodnji se-ji na dnevni red. — Župan dr. Tavčar je pripomnil, da je že sam sprožil enako misel v eni zadnjih sej; predlog Kucmurja je odkazal policijskemu odseku.

VPRAŠA NAJ

MARIJA JELEN, 1373 E. 41. St. (sedaj je ni več tam), Cleveland, Ohio, v podružnični pisarni Fr. Sakser, 6104 St. Clair Ave., Cleve-land, ima tam pisno iz Planine pri Rakeu od Matije Moljka. (10-12-12)

Rad bi izvedel za MARIJO BU-KOVAC, doma iz Žug št. 9, ob-čina Osilnica. Prosim cenjene rojake, da mi naznani nje na-slov, ali naj se pa sama javi na sledeči naslov: Joseph Janesh, R. 1, Box 23, Monroe, La. (10-12-12)

OGLASI NAJ SE

FRANK PERKO, star 32 let, ki biva že kakih 14 let nekje v Cleve-landu. Pred par leti je stanoval pri Mariji Janear. Pri nas je zanj pisno od njegove matere in sestre iz domovine. Doma je iz vasi Fužina, Zagradec, Dolenjsko. Upravništvo Glas Naroda. (10-12-12)

POTREBUJE SE SLOVENKA

za hišno delo v New Yorku. Do-bra plača in stalno delo za pravo osebo. Lahko ima pri sebi enega otroka, ako hoče. Ponudbe z vsemi podrobnostmi naj se pošljejo na Mrs. L. Zakrajšek, 338 West 23rd St., New York, N. Y. (9-11-12)

NAZNANILO.

Meadow Lands, Pa. Naznanjam članom in delničar-jem Slov. Izob. Doma v Meadow Lands in okolici, da se vrši pri-hodnja seja v ponedeljek 15. dec. ob 6. uri zvečer. Ker je to glavna seja tega leta ter volitev novega odbora za bodoče leto in ker ima-mo za rešit več važnih točk, ste vabljene, ste vabljene, da se vde-ležite vsi. Torej na svidenje pri-hodnji ponedeljek ob 6. zvečer. Frank Tomine, tajnik. (10-11-12)

POZOR ROJAKI!

Najuspešnejše maslo za žensko lase kakor tudi moške brke in brado. Od tega masla nastanejo v 6. tednih krasni lasi, gosti in dolgi. Lahko kakor tudi moškim krami brki in brado in na budo odpadali lasi ostanejo. Revmatiz-m, krami, kosti, ki so trgnje v rokah, nogah in v križu, v osemih dneh popolnoma odpravim, re-ma, opekline, bula, tura, krami in grinta, potne noge, kurja očesa, oseb-ine v par dnevih popolnoma odstra-nim. Kdor bi moje zdravilo brez na-peha rabil, mu jamčim za \$5.00. Pli-še takoj po cenik, ki ga takoj pošljem nastoj.

Barva za sive lase, od katere postane jo lase kakorane ste imeli v mladosti steklenica \$1.75 s poštnino.

JACOB WAHČIČ
6708 Bonanza Ave. NE, Cleveland, O

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je naj-starejši slovenski zdravnik. Speciali-zej v Pittsburghu, ki ima 30-letne prakse v zdravil-ju vseh možnih bolezni.

Konstruiranje krvi zdravni a gla-voštim 66. ki ga je izumil dr. svet. Erlich. Če imate mogoče ali mogo-ke po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izkušite vam bom kri. Ne čakajte, kar ta bo-lesni se nalasa.

Vse možne bolezni zdravim po obraz-ku svoj metode. Kakor hitro opazite, da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam ga bom nopol povrnil.

Hydrocele ali vodno kilo odpravim v 10 urah in sicer brez operacije. Bolniški mehurja, ki povzročijo bo-lesno v križu in križu in včasih tudi pri puščanju vode, odpravim a go-tovanje.

Revmatizem, grganje, bolečine, v-tekline, arthritisa, škrofo in druge za-žene bolezni, ki nastanejo vseh mož-ke bolezni, odpravim v kratkem času sli potrebnimi zdravili.

Uredna vna: vsakdan od 8. ure s-otra do 8. ure; v petkih od 8. ure s-otra do 8. ure; v sobotah od 8. ure s-otra do 8. ure.

6. polje na dolcem. — Priloge odda-je. — Ne poskušajte sami v zdravil-ju. Zdravje je vaše zdravje.

Rad bi izvedel, kje se nahaja JA-NEZ STARIČ, podomače Mete-le iz Gorenjega Zabukovja, po-šta Trebelno. Čul sem, da je bil lanske leto v Aermond, Mich. Prosim aenjene rojake, če kdo ve, naj mi javi, ali če sam čita ta oglas, da se mi oznaži. — John Cesar, 439 Virginia St., Milwaukee, Wis. (9-12-12)

NAZNANILO.

South Fork, Pa. Članom društva Združitelj Stev. 36 SDPZ v South Forku se tem potom naznanja sklep društvene seje z dne 16. novembra, da kdor se ne udeležil prihodnje glavne letne seje dne 21. decembra, bo kaznovan v smislu društvenega sklepa. Izvzeti so le nad 5 milj od-daljeni člani od društvene se-deža. Bratje, vpoštevajte to! Odbor.

Rad bi izvedel, kje se nahaja moj prijatelj FRANK IVŠIČ. Pred 4. leti se je nahajal v Randolph, Mont. Ako kateri izmed roj-akov ve za njega, naj mi nazna-ni, ako pa sam bere ta oglas, ga prosim, naj se mi takej javi, ker imam veliko važnih reči za njega. — Matthew Vednick, Box 246, Seofield, Utah. (10-12-12)

Rad bi izvedel za svojega brata MATEVŽA TROBEC. Pred 7. leti se je nahajal v Kenosha, Wis. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali pa če sam čita te vrstice, naj se mi javi, ker mi hočem nekaj važnega poročati. Jack Trobec, Box 27, Lakota town, Pa. (9-11-12)

Kje se nahaja JOHN BREZAR podomače Rus? Doma je iz Sen-čurja pri Kranju. Pred nekaj časa se je nahajal v Kansas City, Mo. Ker mu imam nekaj zelo važnega poročati iz stare domo-vine, zato prosim rojake, če ka-teri ve za njegovo sedanje biva-lišče, naj mi naznani. Če slučaj-no sam čita ta oglas, naj se mi hitro oglasi. Drugače sem prinor-an ga obelodaniti po vseh slo-venških časopisih, kakaj ga iščem — Michael Stružnik, 738 Albina Ave., Portland, Oregon. (9-10-12)

POZOR, SLAMNIKARICE!

Iščemo izkušene šivalke finih ženskih klobčkov. Dolga sezona. Najboljše plače. Odprta tovarna. Oglasite se celi teden. — Joseph Richland & Co., 104 West 30. St., New York. (9-10-12)

Kdo ve kje se nahaja JERNEJ JEREJ, podobar iz Metlike št. 32, okraj Črnomelj na Kranj-skem, se prosi, naj javi naslov njegavi sestri Ivani Jereb omo-ženi Juvan na spredaj navedeni naslov. Pred izbruhom ameriške vojne se je nahajal v Steeltonu, Pa., kot podobar ali kaj slične-ga. — Ivana Juvan, Stara pot št. 1, Ljubljana, Jugoslavina. (8-10-12)

POZOR, MLADENIČI!

Mladi Jugoslavlani, Slovenci, Hrvatji in Srbi, kateri ste ameri-ki državljani ter imate veselje do mornarskega življenja stopite v mornariško službo Združenih dr-žav! Vpišete se lahko za dve ali pa štiri leta. Ako to storite, boste lahko še enkrat koristili narodu, katerega potomci ste, potem, ko enkrat dovršite službo Združenih držav, kjer se boste naučili zelo veliko koristnega. (24-11-24-12)

ALI STE BOLNI?

Ako imate kako bolezen, ne glede na to, kako dolgo in ne oziroma se na to, kateri zdravnik vas ni mogel ozdraviti, pridite k meni. Vrnili vam bo vaše zdravje.

Oddajanje ali pa pomanjkanje denarja naj vas ne zadržuje. Vse zdravim enako: bogate in revne. Jaz sem v Pittsburghu najboljši specializist za moške in sem nastanjen že mnogo let. Imam najbolje opremljen urad, tudi stroj za X-zarke, v katerimi morem videti akov vas kakor skozi steklo. Imam svojo lastno lekarno v kateri se nahaja-je vse vrste domačih in importiranih zdravil. Ne bodite bolni in pridite k meni kot k prijatelju. Govorim v vašem jeziku. En obisk vas bo prepri-čal kaj morem za vas storiti.

Imam Erlichov slovit 696 za krvne bolezni in ozdravim bozani v nekaj dneh. Ozdravim sem ti-oseče sluhajev oslabelosti, kožne bolezni revmatizem, želodčne in jetrne bo-lezni, orbenje mazole in vse kronične bolezni.

ZMERNE CENE.

Prof Dr. H. G. BAER

311 Smithfield St.

Pittsburgh, Pa.

VAŽNO. — Odreži to in vrni mi a sobo.

Cosulich Line

Direktna pot na Grsko in v Trst

Parnik "Pres. Wilson" odpluje krog 3. januarja.
Parnik "Argentina" odpluje krog 10. januarja.

Parniki odplujejo od pomena 7. ob vznožju 41. ulice, So. Brooklyn.

Za cene in druge informacije se obrnite na

PHELPS BROTHERS & CO.
Passenger Department
4 West Street New York

RAZPIS SLUŽBE.

Vsled odhoda našega organista v stari kraj se razpiše tem potona služba organista in mežnarja v eni osebi, oziroma samo organista. Plača letno \$960, stolnine približno \$240. Razume se da velja to za organistovsko in mežnarjsko službo. Orgle so letos postavljene, moderne, ki stanejo šest tisoč dolarjev. Resne ponudbe in spr-čevala na župni urad. — Rev. An-zelm Murn, O. F. M., 408 E. 5th Street, South Bethlehem, Pa. (5-11-12)

IŠČEM DOBRE DOGARJE

za delati v Texas. Imam les, ki se dobro kolje in rasto visoko, brez mečvirja in povodnji, stalno delo in visoke cene. — Max Fleischer, 258 Lewis St., Memphis, Tenn. (29-11-27-12)

VAŽNO NAZNANILO.

Tempotom se opozarja vse po-danike države Srbov, Hrvatov in Slovencev, naj vpišujejo ne ku-pujejo pri kompanijah šifkart preko Trsta. Italijanski konzulat ne vizirajo potnih listov in je po-tovanje v domovino preko Trsta nemogoče. Srbi, Hrvati in Sloven-ci zamorejo potovati zasedaj edi-nole preko Marseja, odtam pa pre-ko Dubrovnika ali preko Soluna v domovino.

Nihče naj ne kupi karte preko Trsta, ampak samo do Marseja. V Marseju daje naš konzulat navo-dila za nadaljno potovanje.

To naznanilo naj vpoštevata vsak kdor se hoče podati v stari kraj.

M. J. PUPIN
generalni konzul SHS.
New York, 1. dec. 1919.
(2-31-12)

POZOR DOGARJI

V Kentucky sem kupil 50.000 hrastovih dreves ter potrebujem 250 dogarjev in 25 formanon, da mi pomagajo izvršiti delo na tem lesu. Drevesa so v gorah, kjer ni ne blata, ne mrzlice, ne moskitov. Za delo plačam toliko, da si boste prističili več denarja, kot si ga zamorete prističiti, kjer delate sedaj, ne oziroma se, kje ste. Vi lahko delate vsak dan v dežju ali solncu v kentuških gorah, dočim zamorete v južnih gozdih delati samo polovico časa. Če ostanete pri meni štiri mesece, vam bom povrnil vožnjo na železnici. Če pa ne najdete vse tako kot pravim, vam bom povrnil vse stroške, če pridete sem ter preiščete mojo ponudbo. Pridite v Hazard, Ken-tucky in tam me boste našli pri-pravljenega, da vam dam delo.

H. KRAMER.

HAZARD, KENTUCKY.

OGLASITA NAJ SE

DRAGICA JANESH in OLGA SCOGNA. Pri nas imata pisma iz starega kraja.

Upravništvo Glas Naroda.